

МОЗ України
Медичний фаховий коледж
Запорізького державного
медичного університету

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок і розроблення
освітніх програм

м. Запоріжжя

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення педагогічної ради
Медичного фахового коледжу
Запорізького державного медичного
університету
Протокол № 1 від 28.08.2021р.
Директор О.П. Кілеєва

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Медичний фаховий коледж Запорізького державного медичного університету (далі – коледж) на виконання вимог Закону України «Про вищу освіту» розробляє, здійснює моніторинг, періодичний перегляд, оновлення та модернізацію освітніх програм підготовки здобувачів за різними рівнями вищої освіти, щоб гарантувати досягнення ними встановлених цілей освіти та забезпечення потреб суспільства відповідно до стратегії Коледжу.
- 1.2. Тимчасове положення про порядок розроблення освітніх програм у Медичному фаховому коледжі Запорізького державного медичного університету (далі – Положення) визначає механізм відкриття, розроблення, погодження, подання для затвердження освітніх програм зі спеціальностей (спеціалізацій), встановлює єдині норми та правила для способів і процедури проведення моніторингу, періодичного оновлення, модернізації та закриття освітніх програм.
- 1.3. Положення розроблене відповідно до:
Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами та доповненнями);
Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII (зі змінами та доповненнями)
Постаєови Кабінету Міністрів України «Про документи про вищу освіту (наукові ступені)» від 9 вересня 2020 р. № 811
Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами та доповненнями);
Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 р. № 266;
Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261;

Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 (у редакції Постанови Кабінету Міністрів України [від 12.06.2019 р. № 509](#));

Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 11.07.2019 р. № 977.

Наказу Міністерства освіти і науки України «Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» від 30.04.20 р. № 584 та інших нормативно-правових актів.

Положення про організацію освітнього процесу в Медичному фаховому коледжі ЗДМУ.

1.4. Дія цього Положення поширюється на освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти на початковому (короткому циклі) рівнях вищої освіти, а також здобувачів фахової передвищої освіти.

1.5. Для освітніх програм, що передбачають міжнародну академічну мобільність, міжнародну акредитацію, участь у програмах подвійного та спільних дипломів, можуть бути визначені додаткові вимоги до їх змісту.

1.6. Перелік акредитованих та неакредитованих освітніх програм, за якими здійснюється прийом на кожний рівень вищої освіти, наведено у Правилах прийому до Коледжу.

1.7. Вимоги Положення поширюються на всі структурні підрозділи Коледжу, що є розробниками освітніх програм.

1.8. Положення затверджується педагогічною радою Коледжу та набуває чинності за наказом директора Коледжу.

1.9. Зміни та доповнення до цього Положення затверджуються педагогічною радою Коледжу і вводяться в дію наказом директора Коледжу.

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

Терміни, що використані в Положенні:

академічна мобільність – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами;

академічний ступінь – освітня кваліфікація, яку присуджує заклад вищої освіти за результатами успішного виконання освітньої програми з вищої освіти (наприклад, ступінь молодшого бакалавра, ступінь бакалавра, ступінь магістра, ступінь доктора філософії);

акредитація – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою щодо:

- відповідності стандарту вищої освіти;
- спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у програмі результатів навчання;
- досягнення заявлених у програмі результатів навчання.

атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти;

галузь знань – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка;

гарант освітньої програми – науково-педагогічний або науковий працівник, який/яка несе відповідальність за її якість, має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до освітньої програми спеціальністю, стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менше 10 років. Цей працівник/працівниця може виступати гарантом лише однієї освітньої програми. Також може бути, а може не бути одночасно керівником її проектної групи чи завідувачем кафедри;

група забезпечення спеціальності (далі – група забезпечення) – група педагогічних, науково-педагогічних та/або наукових працівників, для яких Коледж є основним місцем роботи і які відповідають за виконання освітніх програм за спеціальністю на певних рівнях вищої та фахової передвищої освіти, особисто беруть участь в освітньому процесі і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами;

дескриптори Національної рамки кваліфікацій:

▪ **відповідальність і автономія** – здатність особи застосовувати знання та навички самостійно та відповідально;

▪ **знання** – осмислена та засвоєна суб'єктом інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (знання фактів та уявлення) і теоретичні (концептуальні, методологічні);

▪ **комунікація** – взаємодія осіб з метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності;

▪ **уміння/навички** – здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання проблем. Уміння/навички поділяються на когнітивні (що включають логічне, інтуїтивне та творче мислення) і практичні (що включають ручну вправність, застосування практичних способів (методів), матеріалів, знарядь та інструментів);

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти;

ЄДЕБО – Єдина державна електронна база з питань освіти;

закриття освітньої програми – це вилучення певної освітньої програми з переліку освітніх програм, що реалізуються в Коледжі.

загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача вищої освіти в різних галузях та для його особистісного розвитку;

здобувачі освіти – особи, які навчаються у закладі освіти на певному рівні освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації;

інтегральна компетентність – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо результатів навчання та/або професійної діяльності;

кваліфікація – визнана уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання);

компетентність – динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти;

кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС;

моніторинг освітньої програми – це постійний, цільовий контроль і діагностика стану реалізації освітньої програми на базі систематизації наявних джерел інформації, а також спеціально організованих досліджень і вимірювань з метою зіставлення реального стану з очікуваними результатами при створенні освітньої програми, відстеження освітнього процесу в межах конкретної освітньої програми за чітко визначеними показниками;

Національна рамка кваліфікацій (далі – НРК) – системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів. Національна рамка кваліфікацій впроваджена з метою:

- введення європейських стандартів та принципів забезпечення якості освіти з урахуванням вимог ринку праці до компетентностей фахівців;
- забезпечення гармонізації норм законодавства у сфері освіти та соціально-трудових відносин;
- сприяння національному і міжнародному визнанню кваліфікацій, здобутих в Україні;
- налагодження ефективної взаємодії сфери освітніх послуг та ринку праці;

освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти;

проектна група – визначена наказом директора Коледжу група педагогічних, науково-педагогічних та/або наукових працівників, які відповідальні за започаткування освітньої діяльності за спеціальністю на певному рівні вищої освіти, фахової передвищої освіти та у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним цими Ліцензійними умовами;

рівень освіти – завершений етап освіти, що характеризує рівень складності освітньої програми, сукупність компетентностей, які визначені, як правило, стандартом освіти та відповідають певному рівню Національної рамки кваліфікацій;

результати навчання (програмні) – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів;

спеціалізація – складник спеціальності, визначений закладом вищої освіти, що передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти. Спеціалізація зазначена при присудженні освітньої кваліфікації особам, які успішно закінчили навчання за відповідною освітньою програмою;

спеціальні (фахові, предметні) компетентності – компетентності, актуальні для предметної області та важливі для успішної діяльності за певною спеціальністю;

спеціальність – складник галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка;

стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти і наукових установ за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності;

стейкхолдери – зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності організації, тобто певною мірою залежать від неї або можуть впливати на її діяльність. Стейкхолдерів класифікують на зовнішніх та внутрішніх:

– зовнішні стейкхолдери: держава, регіональні органи державної влади та органи місцевого самоврядування, роботодавці, абітурієнти та їх батьки, різноманітні громадські об'єднання;

– внутрішні стейкхолдери: здобувачі вищої освіти та їх батьки, науково-педагогічні / педагогічні працівники, адміністрація.

якість вищої освіти – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом вищої освіти та/або договором про надання освітніх послуг.

3. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ТА ЇХ ЗАПОЧАТКУВАННЯ

3.1. Освітня програма є нормативним документом Коледжу.

3.2. У рамках однієї спеціальності Коледж має право розробляти та реалізовувати одну або декілька освітніх (освітньо-професійних) програм у межах ліцензованої спеціальності. Профільна спрямованість, обумовлена

суттєвими особливостями предметної сфери освітньої програми, переліком програмних компетентностей, програмних результатів навчання чи переліком освітніх компонентів, є підставою для розроблення окремої освітньої програми.

3.3. Проект освітньої програми проходить процедуру зовнішнього рецензування. Рекомендовано до складу зовнішніх рецензентів включати представників академічної сфери та/або бізнес-структур і державних установ.

3.4. Освітня програма може спільно започатковуватися різними відділеннями Коледжу та/або освітніх організацій, включаючи міжнародні.

3.5. На підставі освітньої програми розробляється навчальний план, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін відповідної освітньої програми у кредитах ЄКТС, послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

3.6. Навчання здобувачів освіти за освітньою програмою проводиться за денною та/або дистанційною формами навчання. У разі організації різних форм навчання структура, обсяг, зміст і результати освітньої програми за певним рівнем освіти повинні бути однаковими.

3.7. Особливим видом спільних програм є програми подвійних дипломів, що передбачають видачу здобувачам вищої освіти, які успішно пройшли атестацію, дипломів двох партнерів-учасників реалізації спільної освітньої програми.

3.8. Освітні програми використовують для:

- провадження освітньої діяльності;
- розроблення навчального плану, робочих програм навчальних дисциплін та практик, а також їх методичного забезпечення;
- моніторингу якості вищої освіти;
- атестації майбутніх фахівців;
- самооцінювання та акредитації.

3.9. Освітня програма розробляється відповідно до стандартів вищої освіти та фахової передвищої освіти (за наявності) та залежно від рівня освіти, на якому вона реалізується.

3.9.1. Вимоги до обсягу освітньої-професійної програми залежно від рівня вищої освіти:

Обсяг 120-150 кредитів ЄКТС – *початковий (короткий цикл) рівень вищої освіти.*

3.9.2. Вимоги до обсягу та структури освітньої-наукової програми залежно від рівня вищої освіти:

3.10. Пропозиції щодо запровадження нової освітньої програми із визначенням її ідеї, оцінки можливостей / доцільності, потенціалу реалізації, подаються головами циклових комісій до директора Коледжу. Започаткуванню нової освітньої програми передують проведення ініціаторами її відкриття порівняльного аналізу освітніх програм аналогічних спрямувань, що діють у провідних зарубіжних і вітчизняних закладах вищої та фахової

передвищої освіти, їх тривалості, переліку навчальних дисциплін, рівня викладання тощо.

3.11. Під розроблення освітньої програми всі структурні підрозділи на запит керівника або членів проектної групи своєчасно та в межах своїх повноважень надають необхідну інформацію.

4. ФОРМУВАННЯ ПРОЕКТНОЇ ГРУПИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

4.1. Проектні групи формують окремо за кожною освітньою програмою на період її розроблення, моніторингу, перегляду, реалізації, проведення процедур зовнішнього оцінювання (акредитації), самооцінювання або інших необхідних процедур.

4.2. Проектна група повинна складатися з науково-педагогічних або наукових працівників, які працюють в Коледжі за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності і не входять (входили) до жодної проектної групи іншого закладу вищої та фахової передвищої освіти. Одна й та сама особа може бути членом декількох проектних груп у межах Коледжу.

4.3. Очолює проектну групу її керівник – гарант освітньої програми – науково-педагогічний або науковий працівник, який має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до освітньої програми спеціальністю, стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менше 5 років.

Для фахової передвищої освіти – викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист з профільною або спорідненою до освітньої програми спеціальністю, стаж педагогічної діяльності не менше 10 років.

4.4. Керівником проектної групи (гарантом) може бути виключно штатний педагогічний або науково-педагогічний працівник Коледжу.

4.5. Кандидатури керівника (гаранта) та членів проектної групи певної освітньої програми відповідного рівня вищої та фахової передвищої освіти обговорюються на засіданні циклових комісій, ухвалюються протоколом засідання комісії.

4.6. Призначення керівника проектної групи (гаранта) освітньої програми погоджується та затверджується на засіданні педагогічної ради.

4.7. Склад проектної групи погоджують та затверджують на засіданні педагогічної ради, за поданням голів циклових комісій та пропозицією керівника проектної групи (гаранта) освітньої програми.

4.8. На підставі рішення педагогічної ради видається відповідний наказ директора Коледжу щодо затвердження персонального складу проектних груп та термінів підготовки пакету документів щодо відкриття освітньої програми.

4.9. Дострокове припинення роботи й призначення нового гаранта освітньої програми і членів проектної групи здійснюється на підставі наказу директора Коледжу.

4.10. Додаткові вимоги до складу проектної групи залежно від рівня вищої освіти:

– *на початковому (короткому циклі) рівні*: не менше трьох осіб, що мають науковий ступінь та/або вчене звання;

4.11. У разі розроблення спільної освітньої програми створюють проектну групу, до складу якої входять представники всіх учасників-партнерів, які

беруть участь у реалізації нової спільної освітньої програми. У разі розроблення програми подвійних дипломів варто враховувати не тільки змістову відповідність навчальних планів, але й вимоги щодо обсягу окремих компонентів освітньої програми, поточного контролю, підсумкової атестації й очікуваних навчальних результатів, які передбачає кожен з учасників-партнерів, що видає документи про освіту та присвоює кваліфікацію.

5. ФУНКЦІЇ, ПРАВА, ОБОВ'ЯЗКИ ПРОЕКТНОЇ ГРУПИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

5.1. Члени проектної групи освітньої програми виконують такі функції:

- розроблення, упровадження, супроводження (моніторинг, оцінювання, періодичний перегляд та оновлення) освітньої програми;
- формування профілів освітньої програми;
- забезпечення відповідності змісту освітньої програми стандарту вищої освіти (за наявності);
- забезпечення своєчасного рецензування освітньої програми;
- участь у розробленні навчальних планів та інших документів, необхідних для відкриття та акредитації освітньої програми;
- супроводження реалізації освітньої програми, зокрема внесення змін з урахуванням пропозицій роботодавців, учасників фокус-груп здобувачів вищої освіти із забезпечення якості освітньої діяльності фахової передвищої та вищої освіти, випускників Коледжу, національних та міжнародних громадських організацій тощо;
- координація роботи з розроблення методичного забезпечення освітніх компонент (навчальних дисциплін, практик, кваліфікаційних робіт тощо);
- участь у проведенні самоаналізу освітньої програми з урахуванням пропозицій стейкхолдерів (роботодавців, громадських об'єднань, здобувачів освіти та інших учасників навчального процесу, органів влади тощо);
- представлення освітньої програми в освітньому та професійному просторі;
- участь у моніторингу якості фахової підготовки здобувачів освіти за певною спеціальністю (спеціалізацією) на відповідному рівні освіти;
- участь у процедурах підготовки та проведення атестації здобувачів освіти відповідної освітньої програми, зокрема шляхом персональної участі в екзаменаційних комісіях;
- постійний аналіз дотримання вимог щодо кадрового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення реалізації освітньої програми згідно з чинними Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти;
- внесення пропозицій на розгляд педагогічної ради Коледжу щодо затвердження або оновлення освітньої програми й навчального плану підготовки здобувачів відповідного рівня освіти та спеціальності;
- супроводження процедури зовнішнього оцінювання освітніх програм (акредитація), яка здійснюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (далі – НАЗЯВО), вітчизняними та міжнародними незалежними установами оцінювання та забезпечення якості освіти.

Діяльність проектних груп з розроблення, впровадження та реалізації освітніх програм, їх внутрішнього та зовнішнього оцінювання координують:

– директор – для початкового (короткого циклу) рівня вищої освіти;

5.2. Обов'язки і права керівника (гаранта) та членів проектних груп освітніх програм.

5.2.1. Керівник проектної групи (гарант) освітньої програми:

5.2.1.1. Організаційно підпорядковується:

– навчально-методичному відділу, що забезпечує підготовку фахівців за відповідною освітньою програмою;

– директорові – для освітніх програм початкового (короткого циклу) вищої освіти;

5.2.1.2. Зобов'язаний:

– керуватися законодавством України, постановами Кабінету Міністрів України, наказами та настановами Міністерства освіти і науки України та Національного агентства із забезпечення якості освіти, рішеннями педагогічної ради Коледжу, іншими нормативно-правовими актами;

– брати участь та здійснювати безпосереднє керівництво роботою проектної групи із розроблення, впровадження, реалізації освітньої програми відповідної спеціальності (спеціалізації) та рівня освіти згідно з функціями проектної групи (п.5.1);

– дотримуватися вимог та відповідності стандарту вищої та фахової передвищої освіти при розробленні та реалізації освітньої програми відповідної спеціальності (спеціалізації) та рівня освіти; у разі відсутності стандарту – Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, а також рекомендацій цього Положення;

- організувати та брати участь у розробленні документального забезпечення впровадження та удосконалення освітньої програми, зокрема: керувати підготовкою навчального плану та інших документів, необхідних для відкриття та акредитації освітньої програми;

– координувати роботу з розроблення методичного забезпечення освітніх компонент;

- організувати та брати участь у проведенні самоаналізу освітньої програми з урахуванням пропозицій стейкхолдерів (роботодавців, громадських об'єднань, здобувачів освіти та інших учасників навчального процесу, органів влади тощо):

- представляти освітню програму в освітньому та професійному просторі;

- здійснювати контроль за якістю освітньої програми;

- своєчасно надавати для розміщення на офіційному веб-сайті Коледжу: освітню програму з усіма підписами, опис освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за відповідною освітньою програмою;

– контролювати своєчасне розміщення на веб-сайті Коледжу освітньої програми, її опису, навчального плану та, за необхідності, оперативне внесення змін.

5.2.1.2 Має право:

- ініціювати внесення змін до освітньої програми;
- вносити пропозиції щодо персонального складу проектної групи;
- ініціювати внесення змін у склад проектної групи перед педагогічною радою;
- покладати виконання своїх обов'язків на одного із членів проектної групи у разі неможливості тимчасово їх виконувати. Відповідне рішення погоджується з директором Коледжу;
- розподіляти обов'язки між членами проектної групи;
- контролювати роботу членів проектної групи;
- делегувати частину своїх повноважень членам проектної групи;
- брати участь у засіданнях циклової комісії, що здійснює підготовку фахівців за відповідною освітньою програмою, при розгляді питань, дотичних до виконання його обов'язків;
- бути членом екзаменаційної комісії з атестації здобувачів освіти, які навчаються за відповідною освітньою програмою спеціальності (спеціалізації);
- вносити пропозиції щодо заохочення членів проектної групи за відповідною освітньою програмою спеціальності (спеціалізації);
- клопотати щодо виключення кандидатури члена проектної групи з її складу. Після ухвалення такого рішення видається відповідний наказ директора Коледжу;
- вносити обґрунтовані пропозиції щодо покращення кадрового, інформаційного, матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення освітньої програми;
- інші права, що не суперечать нормативно-правовим актам.

5.3. Члени проектної групи організаційно підпорядковуються керівнику проектної групи і у своїй роботі:

5.3.1 Зобов'язані:

– керуватися законодавством України, постановами Кабінету Міністрів України, наказами та настановами Міністерства освіти і науки України та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, рішеннями педагогічної ради Коледжу, іншими нормативно-правовими актами, вимогами роботодавців;

– виконувати роботу згідно з функціями, що покладені на членів проектних груп (п. 5.1);

– виконувати письмові та усні розпорядження керівника проектної групи.

5.3.2 Мають право:

– вносити пропозиції керівнику проектної групи щодо персонального складу та розподілу обов'язків між членами проектної групи;

– вносити пропозиції щодо покращення кадрового, інформаційного, матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення освітньої програми;

– реалізувати інші права, що не суперечать нормативно-правовим актам.

5.4. Відповідальність керівника проектної групи (гаранта) та членів проектної групи освітньої програми.

5.4.1. Керівник проектної групи (гарант) освітньої програми несе персональну відповідальність за роботу проектної групи в рамках покладених на неї функцій та згідно з цим Положенням.

5.4.2 Члени проектної групи несуть відповідальність згідно з обов'язками, покладеними на них керівником проектної групи освітньої програми.

5.5. За результатами розроблення освітніх програм, відповідно до рішення директора Коледжу, керівник (гарант) та члени проектної групи освітньої програми можуть бути матеріально заохочені в способи, що не суперечать нормативно-правовим актам, Положенню про Коледж та Колективному договору.

5.6. Рішення Вченої ради Коледжу про затвердження освітньої програми є підставою для розроблення й затвердження навчального плану підготовки здобувачів освіти за цією програмою.

6. ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

6.1. Зміст освітньої програми повинен:

6.1.1. Відповідати предметній області, визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

6.1.2. Мати чітку структуру: освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та разом дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

6.1.3. Передбачати набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

6.1.4. Враховувати вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

6.2. Освітня програма оформлюється за формою згідно з рекомендаціями Міністерства освіти і науки України, лист від 01.10.2019 р. №1254 і, як правило, має такі складники:

- титульна сторінка;
- лист погодження освітньої програми;
- передмова;
- Розділ 1. «Профіль освітньої програми».
- Розділ 2. «Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність».
- Розділ 3. «Форма атестації здобувачів освіти».
- Розділ 4. «Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми».
- Розділ 5. «Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентам освітньої програми».
- Розділ 6. «Пояснювальна записка. Матриця відповідності визначених стандартом компетентностей дескрипторам НРК».

6.3. **Розділ 1 «Профіль освітньої програми»** – короткий опис програми, у якому зазначені предметна область, рівень освіти та специфічні особливості, які відрізняють її від інших подібних програм.

6.3.1. Профіль програми розробляється відповідно до стандартів вищої освіти (за наявності) та має таку структуру:

- загальна інформація;
- мета освітньої програми;
- характеристика освітньої програми;
- працевлаштування випускників та їх подальше навчання;
- викладання та оцінювання;
- програмні компетентності;
- програмні результати навчання;
- ресурсне забезпечення реалізації програми;
- академічна мобільність.

6.3.2. **Загальна інформація** містить такі відомості:

6.3.2.1. Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу. Зазначається офіційна назва закладу освіти, що забезпечує підготовку здобувачів вищої та фахової передвищої освіти за освітньою програмою. При підготовці здобувачів освіти за програмами подвійних або спільних дипломів наводяться також повні офіційні назви всіх закладів вищої освіти, що присуджують кваліфікацію, із зазначенням закладу-координатора та назв країн, де ці заклади розташовані.

6.3.2.2. Ступінь вищої освіти та назва освітньої кваліфікації мовою оригіналу. Зазначається ступінь вищої освіти, що присуджується за результатами успішного завершення освітньої програми. Назва освітньої кваліфікації формується з назви ступеня вищої освіти та спеціальності. Якщо за результатами успішного виконання освітньої програми заклад вищої освіти має право присвоювати професійну(і) кваліфікацію(і), то подається й назва (перелік назв) та вказуються процедури їх присвоєння.

6.3.2.3. Офіційна назва освітньої програми зазначається без скорочень та відповідає назві спеціальності. Якщо в межах ліцензованої спеціальності запроваджена спеціалізація(і), назва програми відповідає назві відповідної спеціалізації.

6.3.2.4. Тип диплома та обсяг освітньої програми. У разі, якщо освітня програма реалізується тільки Коледжем, то зазначається «тип диплома «одиночний». У разі реалізації освітньої програми спільно із закладами вищої освіти-партнерами, зазначається «тип диплома «подвійний/спільний».

Обсяг програми визначається в кредитах ЄКТС із зазначенням терміну навчання.

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

6.3.2.5. Наявність акредитації. Наводяться відомості про акредитацію освітньої програми, у т.ч. іноземну чи міжнародну, із зазначенням назви організації, яка надала акредитацію цій освітній програмі, країни, де ця

організація розташована та періоду акредитації (сертифікат про акредитацію: серія, номер, дата, термін дії).

6.3.2.6. Цикл/рівень. Необхідно зазначити цикли/рівні вищої освіти відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та в трьох рамках кваліфікації: Національній рамці кваліфікацій України (НРК України), Європейській рамці кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF-LLL) та Рамці кваліфікацій Європейського простору вищої освіти (FQ-EHEA). Зокрема:

- початковий (короткий цикл) рівень вищої освіти:
 - НРК України – 6 рівень;
 - FQ-EHEA – короткий цикл;
 - EQF-LLL – 5 рівень;

6.3.2.7. Передумови. Визначаються вимоги щодо рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою. За необхідності наводять умови, що обмежують перехід на цю освітню програму.

6.2.2.8. Мова(и) викладання. Зазначається мова(и), якою реалізується освітня програма (Приклад: Українська мова / Українська та англійська мови / Українська мова, окремі навчальні дисципліни викладаються англійською мовою).

6.2.2.9. Термін дії освітньої програми. Вказується термін дії освітньої програми до її наступного планового оновлення, що не може перевищувати період акредитації. Якщо освітня програма запроваджується вперше, зазначається термін повного циклу навчання здобувачів вищої освіти.

6.2.2.10. Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми. Необхідно вказати місцезнаходження опису освітньої програми на офіційному веб-сайті Коледжу.

6.3.3. Мета освітньої програми. При визначенні мети необхідно орієнтуватися на формування у здобувачів освіти певного набору компетентностей із дотриманням вимог НРК України відповідно до рівня освітньої програми та стандартів вищої та фахової передвищої освіти спеціальності (за наявності).

6.3.4. Характеристика освітньої програми включає:

6.3.4.1. Предметна область. Зазначається галузь знань, спеціальність та спеціалізація (за наявності). Якщо освітня програма є мульти- чи міждисциплінарною, то вказується перелік її основних компонент, а також орієнтований обсяг кожної компоненти у відсотках від загального обсягу програми.

6.3.4.2. Орієнтація освітньої програми. Зазначається вид освітньої програми:
– освітньо-професійна для освітнього ступеня «молодший бакалавр»;

6.3.4.3. Основний фокус освітньої програми та спеціалізації. Зазначається, що освітня програма є загальною чи спеціальною в галузі / предметній області/спеціальності; наводяться ключові слова.

6.3.4.4. Особливості освітньої програми. Зазначається, що відрізняє освітню програму від інших подібних програм. Наприклад, необхідність спеціальної практики, стажування за кордоном, викладання іноземною мовою, обов'язковий семестр міжнародної мобільності тощо.

Також може зазначатись узгодженість цієї освітньої програми з програмами інших країн, експериментальний характер та інші особливості, які надає Закон України «Про вищу освіту» щодо автономії закладів вищої освіти.

6.3.5. Працевлаштування випускників та їх подальше навчання відображає види діяльності, назви професійних робіт і посад (згідно з чинною редакцією Національного класифікатора професій), можливості професійної сертифікації (за наявності), які може виконувати здобувач після успішного завершення освітньої програми.

Подальше навчання. Описуються можливості продовження навчання на наступному рівні вищої освіти.

6.3.6. Викладання та оцінювання включає відомості про основні стратегії та технології навчання, методи оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів.

6.3.6.1. Викладання та навчання. Надається короткий опис основних підходів, методів та технологій, що використовуються в освітній програмі для викладання та навчання, зокрема, із зазначенням застосування засобів інформаційно-комунікаційних технологій.

6.3.6.2. Оцінювання. Передбачений короткий опис основних методів оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів, що використовуються в освітній програмі.

6.3.7. Програмні компетентності поділяються на інтегральні, загальні та фахові.

6.3.7.1. Інтегральна компетентність має відповідати компетентності, визначеній у відповідному стандарті вищої освіти. Формуються шляхом конкретизації інтегральної компетентності відповідного стандарту вищої освіти в контексті особливостей освітньої програми.

6.3.7.2. Загальні компетентності (ЗК) – універсальні компетентності, серед яких виділяються:

- компетентності, визначені стандартом вищої та фахової передвищої освіти спеціальності (за наявності) та в професійному стандарті (за наявності);
- компетентності, визначені закладом вищої та фахової передвищої освіти.

6.3.7.3. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК або ФК) – компетентності, серед яких виділяються:

- компетентності, визначені стандартом вищої та фахової передвищої освіти спеціальності (за наявності) та в професійному стандарті (за наявності);
- компетентності, визначені закладом вищої та фахової передвищої освіти.

До визначених стандартом спеціальних компетентностей можна вводити компетентності, які відображають специфіку освітньої програми. При їх формулюванні рекомендовано звертатися до переліку компетентностей проекту TUNING.

6.3.7.4. Для початкового (короткого циклу) рівня вищої освіти мінімум 65% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та

спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти (за наявності).

6.3.8. Програмні результати навчання. Необхідно висвітлити сукупність знань, умінь та навичок, способу мислення, поглядів, цінностей, інших особистісних якостей, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити й виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

6.3.8.1. Види програмних результатів навчання:

– програмні результати навчання, визначені стандартом вищої та фахової передвищої освіти спеціальності (стандарт визначає нормативний зміст підготовки в межах спеціальності – 10-25 узагальнених результатів навчання, що корелюють із програмними компетентностями) та, за наявності, у професійному стандарті;

– додаткові програмні результати навчання, визначені закладом вищої та фахової передвищої освіти

6.3.8.2. Критерії визначення програмних результатів навчання:

– бути чіткими й однозначними, дозволяючи конкретно окреслити зміст вимог до здобувача вищої та фахової передвищої освіти;

– бути діагностичними (тобто результати навчання повинні мати об'єктивні ознаки їх досягнення чи недосягнення);

– бути вимірюваними (має існувати спосіб та шкала для вимірювання досягнення результату прямими або непрямими методами, рівнів досягнення складних результатів).

6.3.8.3. Правила формулювання результатів навчання: визначення сфери та ієрархічного рівня результату навчання; підбір дієслова відповідного рівня; вказування предмета вивчення або предмета дії (іменник, що вживається за дієсловом); визначення умов/обмежень, за яких необхідно демонструвати результат навчання (за необхідності).

6.3.8.4. Розробляючи освітню програму, рекомендовано здійснювати співвіднесення визначених результатів навчання та додатково сформульованих компетентностей. При цьому доцільно брати за основу методику, представлену в Методичних рекомендаціях щодо розроблення стандартів вищої та фахової передвищої освіти.

Для забезпечення системності та ідентичності під час опису результатів навчання рекомендовано використовувати одну з визнаних класифікацій, запропоновану в Методичних рекомендаціях щодо розроблення стандартів вищої та фахової передвищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

6.3.9. Ресурсне забезпечення реалізації програми складається з таких відомостей:

6.3.9.1. Кадрове забезпечення, що передбачає характеристику особливостей науково-педагогічного персоналу, залученого до реалізації освітньої

програми, включаючи можливу участь іноземних фахівців та фахівців із практичним досвідом роботи за спеціальністю, за якою реалізується освітня програма.

6.3.9.2. Матеріально-технічне забезпечення. Передбачає короткий опис використання в навчальному процесі матеріальної бази й технічних ресурсів, необхідних для реалізації освітньої програми, та їх відповідність Ліцензійним вимогам.

6.3.9.3. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення. Зазначається коротка характеристика бібліотеки Коледжу, базової літератури та періодичних наукових видань, що будуть використовувати під час підготовки здобувачів за відповідною освітньою програмою.

6.3.10. Академічна мобільність. Наводяться відомості про:

національну кредитну мобільність, яка передбачає академічну мобільність, що реалізується здобувачами вищої та фахової передвищої освіти за освітньою програмою у закладах вищої освіти (наукових установах)-партнерах у межах України;

міжнародну кредитну мобільність, що реалізується за освітньою програмою у закладах вищої та фахової передвищої освіти (наукових установах)-партнерах поза межами України. Можуть зазначатися реквізити укладених угод про міжнародну академічну мобільність (зокрема, Еразмус⁺K1), подвійні дипломи, тривалі міжнародні проекти тощо;

навчання іноземних здобувачів вищої та фахової передвищої освіти. Визначаються умови та особливості освітньої програми в контексті навчання іноземних громадян.

6.4. Розділ 2. «Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність». Зазначається перелік компонент освітньої програми, що подається у вигляді таблиці.

Структурно-логічна схема освітньої програми передбачає короткий опис логічної послідовності вивчення компонент програми (рекомендовано відображати як блок-схему).

Згідно із Законом України «Про вищу освіту» здобувачі вищої освіти мають право на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для певного рівня вищої освіти.

6.5. Розділ 3. «Форма атестації здобувачів вищої освіти». Зазначаються відомості про види (форми) атестації та документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження.

6.6. Розділ 4. «Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми» має вигляд двовимірної таблиці, що містить відповідність програмних компетентностей (загальних і фахових), визначених за освітньою програмою, її компонентам.

6.7. Розділ 5. «Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентам освітньої програми» має вигляд двовимірної

таблиці, що містить забезпеченість програмних результатів навчання компонентами освітньої програми.

6.8. Розділ 6. «**Пояснювальна записка. Матриця відповідності визначених стандартом компетентностей дескрипторам НРК**» має вигляд таблиці, основна частина якої сформована у відповідному стандарті вищої освіти. За умови формування додаткових компетентностей в освітній програмі таблиця має бути ними доповнена.

7. ЗАТВЕРДЖЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

7.1. Усі освітні програми мають єдиний порядок затвердження, що включає їх послідовний розгляд:

7.1.1. *Проектною групою*. Проектна група здійснює перевірку збалансованості та реалістичності освітньої програми. Крім того, проектна група перевіряє повноту документального забезпечення освітньої програми та її відповідність Ліцензійним умовам. Позитивне рішення проектною групою є підставою для передачі матеріалів на засідання циклової комісії.

7.1.2. Педагогічною радою, що планує відкриття освітньої програми:

– для освітніх програм початкового (короткого циклу) позитивне рішення педагогічної ради коледжу є підставою передати матеріали на розгляд Вченої ради ЗДМУ;

Освітні програми набувають чинності за наказом дтректора Коледжу. Рішення педагогічної ради Коледжу про затвердження освітньої програми є підставою для розроблення й затвердження навчального плану підготовки здобувачів вищої та фахової передвищої освіти за цією програмою. Навчальний план підготовки здобувачів вищої та фахової передвищої освіти затверджується рішенням вченої ради ЗДМУ і вводиться в дію наказом директора Коледжу. Підпис директора скріплюється печаткою Коледжу. Затвержені та належним чином оформлені освітні програми (разом із зовнішніми рецензіями), навчальні плани передаються на збереження до оприлюднення на сайті коледжу. Копія затвердженої освітньої програми, зовнішні рецензії, навчального плану, а також витяги з протоколів з відповідних засідань циклових комісій, педагогічних рад зберігаються в керівника (гаранта) освітньої програми.

7.6. Оприлюднення освітніх програм та навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом їх розміщення на офіційному веб-сайті Коледжу.

8. МОНІТОРИНГ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

8.1. Моніторинг реалізації освітніх програм проводиться з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості вищої та фахової передвищої освіти, актуальності та відповідності визначеній меті, потребам здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, а також підвищення їх конкурентоспроможності на ринку праці.

8.2. Моніторинг освітніх програм передбачає аналіз та оцінювання таких складників:

- змісту та актуальності програми;
- змін потреб стейкхолдерів;
- очікувань, потреб та зацікавленості здобувачів освіти щодо освітньої програми;
- відповідності навчального середовища здобувачів освіти меті освітніх програм;
- очікувань та задоволеності роботодавців рівнем підготовки випускників.

8.3. Моніторинг проводиться шляхом дослідження об'єктів освітньої діяльності, встановлення показників і аналізу стану функціонування системи освіти з реалізації освітніх програм.

8.4. Моніторингове дослідження може проводитися в усній та письмовій формі. Під час моніторингового дослідження можуть використовуватися фронтальна, групова або індивідуальна робота учасників дослідження.

8.5. Методами моніторингового дослідження можуть бути:

- анкетування здобувачів освіти;
- тестування різних груп здобувачів-респондентів;
- анкетування інших стейкхолдерів (роботодавців, вступників, випускників, викладачів, батьків, науково-педагогічних / педагогічних працівників тощо);
- взаємодія з роботодавцями, професійними дорадчими комітетами зі спеціальності, профільними асоціаціями;
- взаємодія з випускниками: проведення заходів для випускників, моніторинг їх кар'єрного росту тощо;
- аналіз статистичних даних про стан реалізації освітніх програм за встановленими формами;
- спостереження за освітнім процесом та освітньою діяльністю в Коледжі;
- інші методи, визначені у Програмі моніторингу.

8.6. Моніторинг проводиться у такі етапи:

8.6.1. Підготовка моніторингу (формулювання проблеми, що досліджуватиметься; визначення мети та завдань моніторингу; розрахунок і формування вибірки, оцінка її репрезентативності тощо).

8.6.2. Розроблення Програми моніторингу.

8.6.3. Проведення моніторингового дослідження.

8.6.4. Збір та оброблення результатів моніторингового дослідження.

8.6.5. Аналіз та інтерпретація результатів моніторингового дослідження.

8.6.6. Оприлюднення результатів моніторингу.

8.7. Моніторинг реалізації освітньої програми та її компонентів здійснюється згідно з порядком, прийнятим в Коледжі, але не менше одного разу на рік.

9. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ТА ЇХ ЗАКРИТТЯ

9.1. Підставами для ініціювання пропозицій щодо внесення обов'язкових змін до затверджених освітніх програм є:

- затвердження стандартів вищої та фахової передвищої освіти за спеціальністю;

- внесення змін до стандартів вищої та фахової передвищої освіти за спеціальністю;
- запровадження нових форм навчання;
- зміна назви освітнього компонента та/або його обсягу (у кредитах) та/або форми підсумкового контролю;
- інші зміни в нормативних документах, які регулюють питання змісту освіти за відповідним рівнем та/ або спеціальністю.

9.3. Ініціювати пропозиції щодо внесення змін до затверджених освітніх програм можуть:

9.3.1. Директор.

9.3.2. Керівники проектних груп (гаранти) освітніх програм.

9.3.3. Педагогічна рада коледжу.

9.3.4. Громадські організації стейкхолдерів – потенційних роботодавців.

9.3.5. Органи студентського самоврядування.

9.4. Пропозиції щодо назви освітньої програми, освітньої кваліфікації, професійної кваліфікації, яка присвоюється за опанування обов'язкових освітніх компонентів, обсягу та тривалості, типу програми, мети, орієнтації, працевлаштування випускників та подальшого навчання, вилучення однієї з форм атестації не можуть розглядатися як зміни до затвердженої освітньої програми. У разі необхідності внесення таких змін необхідно розробляти нову освітню програму.

9.5. Внесення змін до освітньої програми здійснюється керівником проектної групи (гарантом) освітньої програми самостійно або за участі членів проектної групи освітньої програми.

9.6. Проект змін до освітньої програми розробляють як порівняльну таблицю (яка містить стару та нову редакцію кожної із пропозицій, що змінюється, а також обґрунтування кожної такої зміни) та пояснювальну записку (у якій обґрунтовано необхідність внесення змін до освітньої програми). Додатками до проекту слугують документи, які підтверджують наявність підстав щодо внесення змін.

9.7. Порядок розгляду пропозицій щодо внесення змін:

9.7.1. Розроблений керівником проектної групи (гарантом) освітньої програми проект змін до освітньої програми представляють на педагогічній раді, де затверджується або відхиляється проект змін.

9.8. Нова редакція освітньої програми оформлюється відповідно до затвердженої форми і містить на титульній сторінці (під назвою освітньої програми) додатковий запис: «Редакція від (дата затвердження нової редакції) затверджена рішенням педагогічної ради протокол № ___ від ...»).

9.9. Оприлюднення нової редакції освітньої програми регламентується п. 7.6 цього Положення.

9.12. Затвердження змін до освітніх програм є підставою для внесення змін до навчальних планів (створення нових редакцій навчальних планів та робочих навчальних планів).

9.13. Закриття освітньої програми здійснюється за таких умов:

- з ініціативи адміністрації Коледжу (за поданням приймальної комісії), у разі відсутності набору здобувачів вищої та фахової передвищої освіти на навчання за освітньою програмою впродовж 3 років;
- з ініціативи адміністрації Коледжу (за результатами моніторингу якості освіти), якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішнього або внутрішнього оцінювання визнано низьку якість освіти за цією освітньою програмою;
- у разі докорінного переформатування освітньої програми, зокрема шляхом об'єднання або роз'єднання наявних в Коледжі освітніх програм. У цьому разі переформатована освітня програма розробляється і проходить затвердження як нова, а за тими освітніми програмами, що реалізувалися до переформатування, припиняється набір здобувачів освіти на навчання. Після завершення навчання здобувачів освіти на останньому курсі (році навчання) освітня програма вилучається з переліку освітніх програм, що реалізуються в Коледжі.

РОЗРОБЛЕНО:

кандидат педагогічних наук,

методист, науковий керівник відділу науково-дослідної роботи обдарованих здобувачів освіти Медичного фахового коледжу Запорізького державного медичного університету

Експерт з акредитації освітніх програм Державної освітньої установи

"Навчально-методичний центр з питань якості освіти"

Тетяна Юріївна Четвертак